



Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku-družstvo

Skuteckého 19, 974 01 Banská Bystrica



[Tlačová správa_relovsky@zchok.sk](mailto:Tlačová_správa_relovsky@zchok.sk) | www.zchok.sk | www.facebook.com/Zväz-chovateľov-oviec-a-kôz-na-Slovensku-146678332071112

Kontakt: Ing. Slavomír Reľovský – riaditeľ ZCHOK | mobil: + 421 905 406 284

Sme v polovici cesty do cieľa, splní tentokrát štát svoje sľuby?

Banská Bystrica, 12. novembra 2020 – Zástupcovia Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku (ZCHOK) mimoriadne intenzívne pracujú na záchrane ovčiarstva. Vďaka sľubom a podanej pomocnej ruke ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR) Jána Mičovského a predsedu Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, Jaroslava Karahutu, dochádza k postupnému plneniu dohodnutých opatrení a ovčiarom dnes môžu konštatovať, že sú v polovici cesty do stanoveného cieľa. Chovatelia oviec a kôz veria, že do roku 2022 dôjde k splneniu a realizácii všetkých stanovených cieľov a ovčiarstvo bude mať vytvorené férové a konkurencie schopné podmienky pre záchranu chovov. Nateraz prichádzajú so skvelou správou, chovatelia oviec a kôz dostanú ešte v tomto roku pomoc vo výške troch miliónov eur.

Chov oviec na Slovensku prechádza asi najvýraznejšou krízou akú kedy chovatelia zažili. Ovčiarom sa však vinára svetlo na konci tunela, ktoré predstavuje nádej pre záchranu významnej oblasti živočíšnej výroby. Vďaka proaktívnemu prístupu zástupcov zväzu sa spustila vlna mimoriadne početných rokovaní, stretnutí a hľadání spoločných cieľov. Vyčerpávajúce desiatky stretnutí sa uskutočnili na všetkých úrovniach, od najvyšších predstaviteľov vlády SR, až po kľúčové stretnutia k aplikácii dohôd do praxe. „*Všetko začalo ešte začiatkom apríla na pôde MPRV SR. Náš zväz bol prvým chovateľským zväzom, ktorý u seba prijal nový minister. Od štátu nežiadame nič, čo by nemali chovatelia iných druhov hospodárskych zvierat, chceme len férové a vyrovnané podmienky pre záchranu ovčiarstva,*“ uviedol Igor Nemčok, predseda Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku.

Chovatelia spoločne s Mičovským a Karahutom hľadajú riešenia pre záchranu ovčiarstva na Slovensku. Najvýznamnejším politickým predstaviteľom poľnohospodárstva predložil ZCHOK ešte v apríli tohto roka niekoľko návrhov a požiadaviek, spoločne si stanovili kľúčové priority a spustili ich realizáciu. Štát priložil pomocnú ruku aj pri odbyte jahniat. Bol to úspešný začiatok spolupráce s novým vedením. Chovateľov však najviac trápi dlhodobá nedostatočná podpora chovu oviec a kôz. „*Asi najvýznamnejším medzníkom rokovaní je prísľub ministra pôdohospodárstva, že výška podpôr na dobytčiu jednotku oviec a kôz sa vyrovná výške podpory chovu dojných kráv. Bolo by to systémové riešenie, ktoré by výrazne vyrovnalo konkurenčné podmienky chovateľov a voľba chovu druhu hospodárskych zvierat na farmách by sa neriadila len dotačnou politikou. Rozdiel podpory medzi chovom dojnic a chovom oviec dnes predstavuje až 200 eur na dobytčiu jednotku, to je suma, ktorá by znamenala pozitívny impulz pre stabilizáciu chovu oviec a kôz na našom území,*“ uviedol Slavomír Reľovský, riaditeľ Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku.

MPRV SR na rokovaníach prisľúbilo, že nájde riešenia pre kompenzáciu nižšieho financovania oviec a kôz a najneskôr v novom programovom období bude platba na dobytčiu jednotku pre ovce a kozy rovnaká, ako u dojnic. Práve vďaka mimoriadnej aktivite predstaviteľov ZCHOK je v týchto dňoch možné oznámiť pozitívnu správu a prvé ovocie intenzívneho úsilia. **Ešte v tomto roku dostanú chovatelia oviec a kôz mimoriadnu podporu v celkovej výške viac ako tri milióny eur. Prostredníctvom projektu rozvoja živočíšnej výroby dostane každý chovateľ oviec a kôz, zapojený do kontroly úžitkovosti, 91 eur na dobytčiu jednotku (DJ) a ostatní chovatelia 44,60 eur na DJ.**

Táto suma síce zďaleka nedosahuje výšku rozdielu a dorovnania platieb medzi dojnicami a ovcami, avšak oproti predchádzajúcemu obdobiu je citelne navýšená a najmä počíta so všetkými chovateľmi



Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku-družstvo

Skuteckého 19, 974 01 Banská Bystrica



oviec a kôz. Dorovnanie na úroveň dojných kráv ministerstvu neumožňuje Akčný plán rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2014 – 2020, ktorý stanovuje maximálnu výšku tejto pomoci pre sektor chovu oviec a kôz na 91 eur.

MPR VSR preto prisľúbilo **v roku 2021 úplne vyrovnanie podpory chovu oviec a kôz s dojnícami** prostredníctvom projektu rozvoja živočíšnej výroby, nakoľko v budúcom roku už obmedzujúci akčný plán nebude platný.

Finálne a systémové riešenie ministerstva, ktoré by malo pre chov oviec znamenať stabilitu príde až v roku 2022, kedy by malo dôjsť k úplnému navýšeniu a vyrovnaníu platieb u oviec a kôz s podporou u dojných kráv, bez neistého kompromisného riešenia.

V blízkej dobe očakávame aj novú štátnu podporu chovu oviec a kôz prostredníctvom podpory chovateľov produkujúcich mlieko a výrobky vo vysokej kvalite (tzv. Q mlieko), kde bude ZCHOK intenzívne spolupracovať pri príprave tohto opatrenia. V stave riešenia je aj problém s vlnou a výstavba slovenskej pracovne vlny. V blízkom čase by sa mali zjednodušiť aj podmienky pre bitúnky priamo na farmách, ktoré by mali uľahčiť finalizáciu chovu vo forme mäsa priamo pre spotrebiteľov tak, aby slovenská jahňacina končila na stoloch slovenských spotrebiteľov.

V odbyte jahňacieho mäsa sme na začiatku sezóny dospeli k historickému úspechu a tento kvalitný produkt mohli spotrebiteľia nájsť v obchodných reťazcoch. Stále nás však aj pri tomto produkte čaká ešte veľa úloh, a to najmä intenzívna komunikácia s výkupcami ohľadom výkupnej ceny za jahňatá. Tá by mala reálne pokrývať náklady prvovýrobcu. Tiež je dôležité aby konečný predajca nenavýšil maržu na predávanú jahňacinu tak, že bude cena pre spotrebiteľa veľmi vysoká. To je základný predpoklad, aby chovatelia chovali jahňatá.

ZCHOK považuje aktuálne riešenie za pozitívny začiatok plnenia sľubov a akýsi posun do polovice cesty k stanovenému cieľu. Dočasné kompromisné riešenie nie je síce postačujúce, avšak pre tento rok finálnemu splneniu sľubov pána Ministra a predsedu Výboru NR SR Karahutu bránia viaceré procesy, často naviazané na dotačnú politiku EÚ, ktoré nie je možné jednoducho a rýchlo vyriešiť, ako by sa na prvý pohľad zdalo. Čiastočné navýšenie finančných prostriedkov od štátu pre chov oviec a kôz je tak hodením záchranného kolesa pre topiacich sa chovateľov. Chovatelia oviec veria, že čoskoro dôjde k naplneniu sľubov. Tieto opatrenia by mohli priniesť pozitívny zvrät ovčiarstva na Slovensku, kľúčovou však ostáva ich skorá realizácia.

ZCHOK preto ďakuje predstaviteľom štátu za preukázanú snahu a činy, že ich sľuby sa budú aj realizovať a žiada chovateľov o trpezlivosť. ZCHOK bude naďalej s MPRV SR intenzívne spolupracovať a verí, že k splneniu stanoveného cieľa dôjde najneskôr v roku 2022.

Sektor chovu oviec a kôz je mimoriadne vzácny, produkuje nenahraditeľné mliečne výrobky, mimoriadne kvalitné mäso a jeho chov je mimoriadne ekologický a prospešný pre krajinu a životné prostredie. Takmer všetka mliečna produkcia sa skonzumuje doma na Slovensku. Narastá aj záujem o zdravé ovčie mäso. Ovce počas pasienkového obdobia správnym košarovaním vyhnoja a vypasú 100 000 ha pasienkov a menia menej živné pasienky na kultúrne porasty. Ušetrená hodnota pri vyhnojení 100 000 ha pasienkov košarovaním predstavuje cez 13,5 milióna eur! Ovce sú dnes jediným druhom hospodárskych zvierat, ktoré ešte pasením využívajú trvalé trávne porasty v národných parkoch, v ktorých je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti. Chov oviec a kôz sa realizuje často na miestach, kde niet iných možností zamestnania. To je len stručné zhrnutie dôvodov, prečo je dôležité tento sektor udržať za každú cenu a chovatelia oviec a kôz veria, že štát nedopustí koniec ovčiarstva na Slovensku.